Milliyet Türkiye İller Ansiklopedisi

ORDU

52

Yüzölçümü: 6001 km2.
Nüfus: 711.977
İlçeler: Akkuş, Aybastı, Fatsa, Gölköy, Korgan, Kumru, Mesudiye, Perşembe, Ulubey, Ünye.
Köy sayısı: 538
Doktor sayısı: 69
Hastane yatak sayısı: 687
Okur-yazar oranı: % 92
Otomatik telefon kodu: 3711

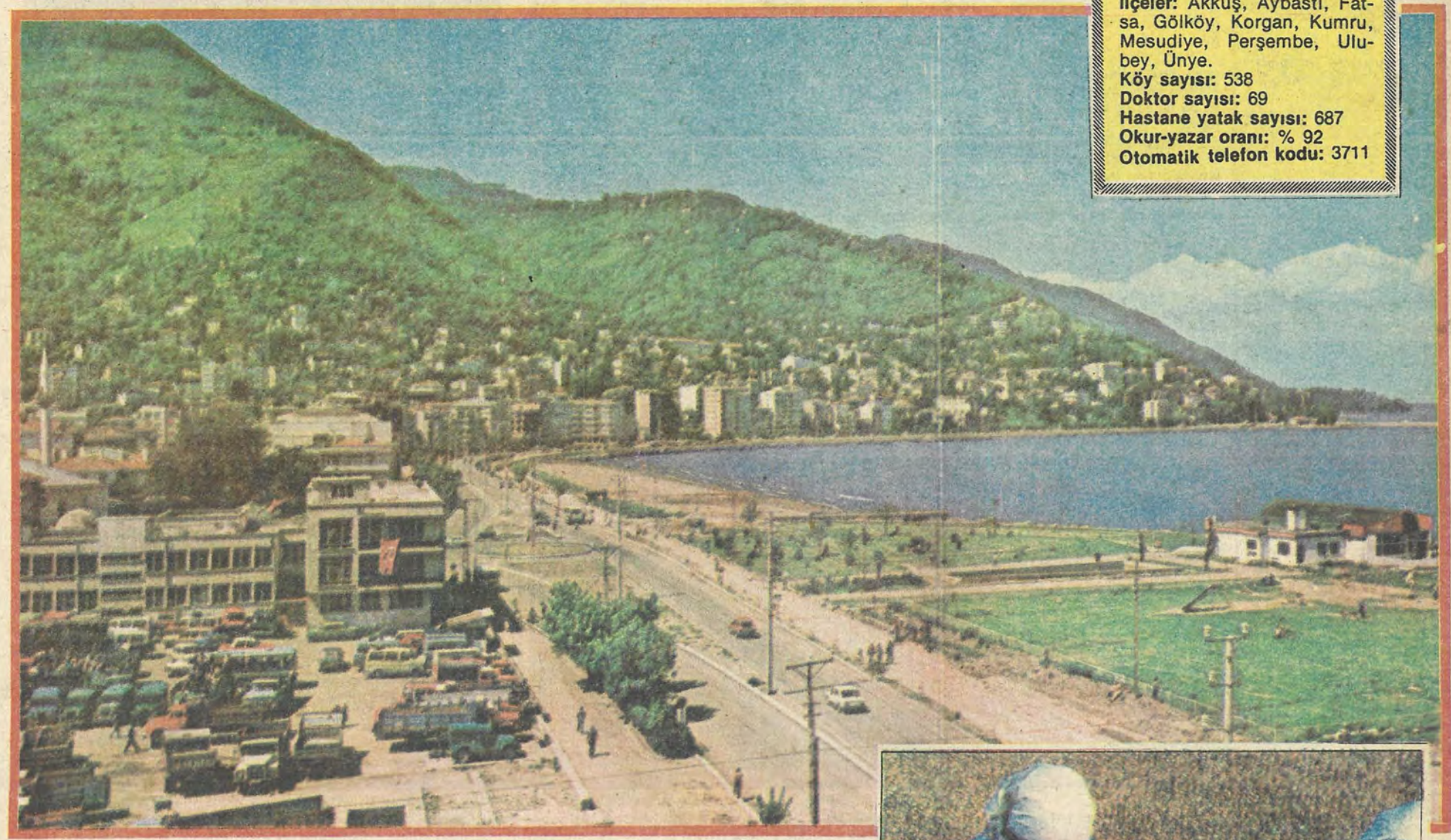

Karadeniz mavisinin doğanın yeşili ile kucaklaştığı ilimiz...

«Boztepe'ye çıkmalı, şu Ordu'ya bakmalı...»

SADIK ALP

ORDU, yeşille mavinin en güzel uyumunun sergilendiği bir ilimizdir. Her mevsimde yağan yağmurlar, Ordu ve yöresini bir cennet yeşiline boyamıştır. Karadeniz'in mavi suları yeşillerle kucaklaşır ve bu renk armonisi içinde bir doğa şaheseri ortaya çıkar.

"Boztepe'ye çıkmalı, şu Ordu'ya bakmalı" diye türküler söylenen Ordu, en güzel görünümüne Boztepe'de ulaşır. Ordu'nun hemen üst tarafında yemyeşil bir abide gibi yükselen Boztepe turistik bir yöredir.

Ordu'da kilometrelerce uzunluğunda doğal plajlar bulunmaktadır. Denizin en uysalı ve altın kumlar göz alabildiğine uzanmaktadır.

Ordu tüm güzelliğini, hiç kuşkusuz yaz aylarında sâkin, kışları bembeyaz köpükleri ile saldırgan, hırçın dalgalarla coşan Karadeniz'e; birbirinden güzel kıyı, koy ve ormanlarına borçludur.

Ordu'da doğal güzellikler sayılmayacak kadar çoktur. Ancak uzun yıllar turizme kapalı kalmış bu ilimiz kendini son yıllarda kabul ettirmeye başlamıştır.

Ordu genç bir ilimizdir. 1883 yılında, Ordu tarihinin en büyük felâketini yaşamıştır. Bir yangın sonucu bütün şehir yanarak kül olmuştur. Bu tarihten sonra yeniden kuruimaya başlanan kent, bugün planlı ve düzenli yapısı ile dikkati çekmektedir.

Adı nereden geliyor

Karadeniz kıyılarında fütuhatına devam eden Türk Selçuklu ordusu yörenin doğal güzelliği karşısında bu tamamen bâkir alanda bir kentin ilk temellerini atmıştı. Bu, Türk'ün geleneksel bir davranışı idi. Ordular ellerine geçirdikleri yörelerde güzel bir köşe karşılarına çıktı mı, orada bir kent kurarlardı. İşte bu yörede kurdukları kente "Ordu ili" adını verdiler. Bu ad halkın dilinde kısaltılarak Ordu şekline dönüştü zamanla...

Kentlerimizin tarihçesi bir kültür hizmeti olarak GARANTİ BANKASI'nca hazırlanmıştır

Sizlere hizmet vermekten mutluyuz

ANADOLU BANKASI
Hazine Bankası

Politik Kimliği

1950
Milletvekili genel seçimleri
Katılma oranı: % 89.2

Partiler	Aldığı oy	(%)
CHP	61.111	50.0
DP	61.184	50.0

1954
Milletvekili genel seçimleri
Katılma oranı: % 90.1

Partiler	Aldığı oy	(%)
CHP	62.785	44.8
DP	77.361	55.2

1957
Milletvekili genel seçimleri
Katılma oranı: % 77.5

Partiler	Aldığı oy	(%)
CHP	72.837	51.4
CMP	6.145	4.3
DP	61.075	43.1
HP	1.739	1.2

1961
Milletvekili genel seçimleri
Katılma oranı: % 78.6

Partiler	Aldığı oy	(%)
AP	38.212	24.6
CHP	62.890	40.5
CKMP	10.734	6.9
YTP	43.417	28.0

1965
Milletvekili genel seçimleri
Katılma oranı: % 71.7

Partiler	Aldığı oy	(%)
AP	79.845	53.2
CHP	54.275	36.2
CKMP	4.594	3.1
TİP	5.212	3.5
YTP	5.783	3.9
Bağımsızlar	385	0.3

1969
Milletvekili genel seçimleri
Katılma oranı: % 63.1

Partiler	Aldığı oy	(%)
AP	43.262	30.1
CHP	47.521	33.0
CGP	10.510	7.3
MP	1.824	1.3
MHP	7.692	5.3
TBP	5.070	3.5
TİP	2.362	1.6
YTP	1.415	1.0
Bağımsızlar	24.036	16.9

1973
Milletvekili genel seçimleri
Katılma oranı: % 66.0

Partiler	Aldığı oy	(%)
AP	26.474	15.8
CHP	50.188	29.9
CGP	5.708	3.4
DP	35.981	21.4
MHP	8.484	5.1
MSP	12.183	7.3
TBP	1.538	0.9
Bağımsızlar	27.379	16.3

1977
Milletvekili genel seçimleri
Katılma oranı: 69.2

Partiler	Aldığı oy	(%)
AP	64.152	29.6
CHP	102.929	47.4
CGP	3.887	1.8
DP	6.193	2.9
MHP	20.877	9.6
MSP	17.226	7.9
Bağımsızlar	1.633	0.8

ORDU ANAYASA HALK OYLAMASI SONUÇLARI:

Yıl: 1961

Kabul	Red
% 60	% 40

YIL: 1982

Kabul	Red
% 94	% 6

ORDU VALİ VE BELEDİYE BAŞKANI: M. NERMİ ALYANAK

«ORDU'NUN KÜLTÜR DÜZEYİ YÜKSEK, HALKI ÇALIŞKANDIR»

ORDU ili Giresun, Sivas, Samsun, Tokat illeri ve Karadeniz ile çevrilidir.

6001 kilometrekare olan alanı, 1980 nüfus sayımına göre 711.977 nüfusu barındırmaktadır. Nüfus yoğunluğu 119,8'dir.

1920 yılında çıkarılan bir yasa ile il haline gelen Ordu 11 ilçe, sekiz bucak, 538 köy ve 36 belediye teşkilâtına sahiptir.

İl merkezinde 49kuruluşla ile bunlara bağlı ilçe teşkilâtlarıyla yönetilmektedir.

İlde 278,145 hektar tarım alanı, 242.258 hektar ormanlık saha, 65.525 hektar çayır ve mer'a vardır.

Önemli mahsul olarak fındık, mısır, patates yetiştirilmektedir. Sebze ve meyvecilik de gelişmiş bulunmaktadır. Küçümsenmeyecek derecede büyük ve küçükbaş hayvan bulunmakta ve yetiştirilmektedir. Arıcılık gelişmiş olup, senede 150-200 ton bal üretilmektedir. Halkın geçiminde balıkçılığın yeri büyüktür. Senelik 251.090 ton balık üretilmektedir.

Ordulular Karadeniz'in iklimine has özel bir karaktere sahiptir. Ordu halkı saygılı, çalışkan, kültür düzeyi yüksek ve sosyal yönü gelişmiş son derece hareketli fertlerden oluşur.

Ordu ili tabiat itibariyle de, halkının yukarıda açıklanan özelliklerine uygun doğal güzelliktedir. Bol yağmur alması nedeniyle her mevsim yeşildir. Yazları doğal koy ve plâjlarıyla dinlenmeye ve eğlenmeye müsaittir. Yemyeşil kara ile mavi denizin kucaklaştığı bir il olan Ordu, yaylalarıyla, soğuk sularıyla da özel bir güzellik ve önem arzeder.

Kendine has geleneklere sahip olan Ordu ili, tüm özellikleriyle herkesin beğenisini kazanmıştır.

EĞİTİM

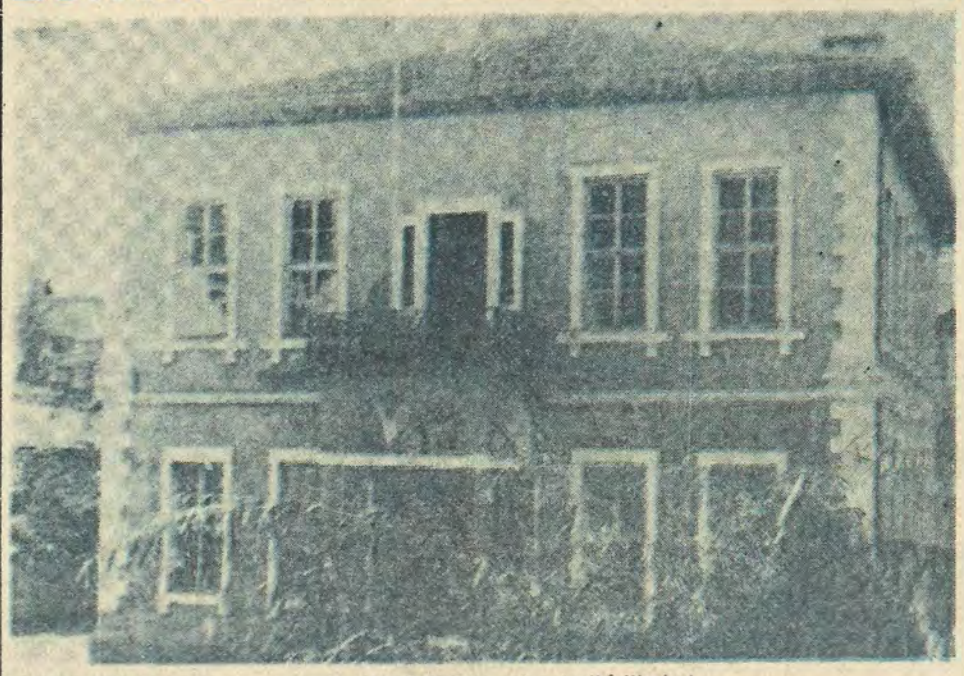

Atatürk'ün ziyareti anısına adını 19 Eylül'den alan tarihî ilkokul...

EĞİTİM BÜYÜK İLERLEME GÖSTERMİŞTİR

Ordu eğitim potansiyeli bakımından son yıllar içinde büyük bir gelişme göstermiş bir ilimizdir.

Yetişkinler için açılan okuma-yazma kursları ile eğitim durumu gelişirken her geçen gün ilçelerdeki köylere yeni okullar açılmaktadır.

Ordu il ve ilçelerinde toplam orta dereceli okul sayısı 134'tür. Bu okullarda 34541 öğrenci öğretim görmektedir. Orta dereceli okullarda 1620 öğretmen görev yapmaktadır.

Ordu ve ilçelerde toplam 1048 ilkokul bulunmaktadır. Bu okullarda 101567 öğrenci okumakta, 3620 ilkokul öğretmen görev yapmaktadır.

Ordu'da sadece bir yüksek okul vardır. Üç yıl önce öğretime açılan Meslek Yüksek Okulu ilin tek yüksek öğretim kurumudur.

Protokol

Vali ve Belediye Başkanı.	**Mehmet Nermi Alyanak**
Cumhuriyet Savcısı.	**Avni Bilgin**
Adalet Komisyonu Başkanı.	**Şükrettin Aydın**
Vali Yardımcısı.	**Muttalip Cemrioğlu**
Vali Yardımcısı.	**Selahattin Canbulat**
Emniyet Müdürü.	**Necdet Menzir**
Millî Eğitim Müdür	**Turhan Yeğin**
Defterdar.	**Necdet Kavi**

Vergi Rekortmenleri

Hacı Halit Gürsoy.	75.142.202 TL.
Hüseyin Göksal.	11.595.732 TL.
Abbas Furtul.	8.845.479 TL.
Kemalettin Marangoz.	8.297.781 TL.
Hüseyin Furtul.	6.594.565 TL.

ÖNEMLİ KİŞİLER

SADIK ALTINCAN— (1898-1963)— Mehmet Ali Ülgen'den sonra Deniz Kuvvetleri'nin ikinci komutanı, Oramiral. 1916'da Bahriye Mektebi'ni bitirdi, 1926'da kurs görerek denizaltıcı oldu. 1948'de Donanma, 1950'de Deniz Kuvvetleri Komutanı oldu. 1955'te Oramiral, 1957'de emekli oldu, Giresun milletvekilliği yaptı, 27 Mayıs sonrasında Yassıada'da yargılandı. Altıncan, Deniz Kuvvetleri'nin kara kuruluşlarını güçlendirmesiyle ünlüdür.

RECAİ BAYKAL: (1886-1933)- İlk TBMM Trabzon üyesi, 1933'e kadar Ordu milletvekili. Heybeliada Deniz Okulu mezunu, deniz mühendisi, Kıdemli Yüzbaşı.

MUSTAFA ATAY: (1861-1925)- Serdarzadeler'den, Mesudiye doğumlu, medrese ve hukuk öğrenimi gördü. 1908'de birinci Osmanlı Meclisi'nde Sivas ve Karahisarşarkı mebusu, ilk TBMM'de Karahisarşarki mebusu, İstiklal Madalyası sahibi.

HAMDİ YALMAN (1877-1959)- Ünye doğumlu. Darülmuallimi Âli mezunu, Maarif Müdürü, ilk TBMM'de Canik mebusu, İstiklal Madalyası sahibi, Cumhuriyet'in başından sekizinci dönem sonuna kadar Ordu milletvekili.

HASAN FEHMİ ÇOLDURZADE (1879-?)- Ünyeli Kadızade'lerden. İlk TBMM'de Canik mebusu, avukat, 1920 sonunda mebusluktan istifa etti.

Sağlık Hizmetleri

Ordu Devlet Hastanesi...

DÖRT HASTANESİ, 62 SAĞLIK OCAĞI VAR...

Sağlık hizmetleri 69 doktor tarafından sürdürülüyor... Yatak sayısı 687'dir...

Ordu'da biri özel olmak üzere dört hastane bulunmaktadır. Bunlar Devlet Hastanesi, Doğum Hastanesi, Sosyal Sigortalar Hastanesi ve Kayserilioğlu Özel Hastanesi'dir. Bunların dışında Fatsa ve Ünye ilçelerinde birer devlet hastanesi bulunmaktadır. İlde ayrıca 62 tane sağlık ocağı tabipliği vardır.

Ordu'da sağlık hizmetleri 69 doktor tarafından sürdürülmektedir. İldeki toplam yatak sayısı da 687'dir.

İLÇELERİNİ TANIYALIM

MERKEZ

İlçenin nüfusu 132 bin 980 kişi, yüzölçümü ise 778 kilometrekaredir. İlçeye bağlı 83 köy vardır.

AKKUŞ

1980 yılı nüfus sayımına göre 49 bin 567 olan Akkuş'un yüzölçümü de 670 kilometrekaredir. Denizden yüksekliği 1290 metre olan ilçeye bağlı 43 köy vardır.

AYBASTI

Gölköy ilçesine bağlı bir bucak iken 1957 yılında ilçe haline getirilmiştir. Aybastı'nın denizden yüksekliği 768 metredir. İlçenin yüzölçümü 5Q8 kilometrekare nüfusu ise 45 bindir.

FATSA

Denizden yüksekliği ortalama 10 metre olarak kabul edilen Fatsa'nın nüfusu 110 bin 773 kişi, yüzölçümü ise 570 kilometrekaredir. Nüfus açısından ilin üçüncü büyük ilçesidir.

GÖLKÖY

1936 yılında ilçe haline gelen Gölköy'ün denizden yüksekliği 860 metredir. İlçenin yüzölçümü 590 kilometrekare, nüfusu ise 58 bin 710 kişidir.

KORGAN

Korgan, Fatsa'ya bağlı bir bucak iken 1960 yılında ilçe haline getirilmiştir. Denizden yüksekliği 730 metredir. İlçenin yüzölçümü 286 kilometrekare nüfusu ise 31 bin 115'dir.

Merkez ilçe...

Akkuş ilçesi...

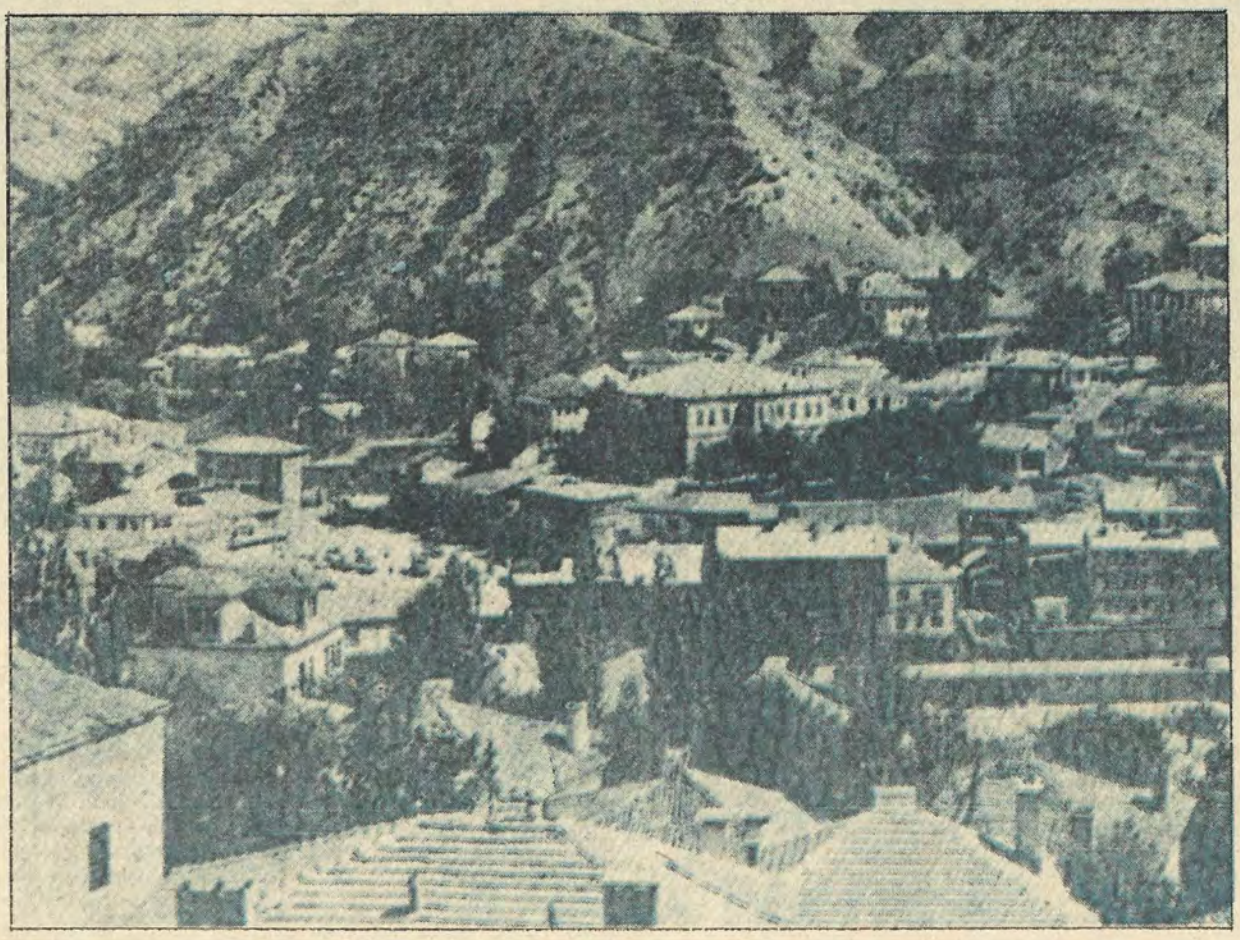

Mesudiye...

KUMRU

Kumru'da Korgan gibi Fatsa'ya bağlı bir bucak iken 1957 yılında ilçe olmuştur. Denizden yüksekliği 340 metredir. Nüfusu 35 bin 208 olan ilçenin yüzölçümü de 344 kilometrekaredir.

MESUDİYE

1933 yılında ilçe haline gelen Mesudiye, daha önceleri Şebinkarahisar iline bağlı idi. Denizden yüksekliği 1065 metredir. Nüfusu 33 bin 340 olan Mesudiye'nin yüzölçümü de 1180 kilometrekaredir.

Fatsa ilçesi...

PERŞEMBE

Vona adı ile Ordu'ya bağlı bir bucak iken 1945 yılında Perşembe adı ile ilçe haline gelmiştir. Nüfusu 46 bin 388 yüzölçümü ise 225 kilometrekaredir.

ULUBEY

Merkez ilçeye bağlı bir bucak iken 1957 yılında ilçe haline getirilmiştir. Denizden yüksekliği 585 metredir. Nüfusu 39 bin 715, yüzölçümü 283 kilometrekaredir.

ÜNYE

Denizden yüksekliği 10 metre olan Ünye, 1920 yılında Samsun'a bağlı iken sancak haline getirilen Ordu'ya bağlanmış, Cumhuriyet'in ilânından sonra il olan Ordu'nun ilçesi durumuna gelmiştir. 129 bin 678 kişilik nüfusu ile merkez ilçeden sonra ilin ikinci büyük ilçesi olan Ünye'nin yüzölçümü de 780 kilometrekaredir.

Kentin tarihi

TÜRKİYE GARANTİ BANKASI Sunar

ORDU ilinin bulunduğu toprakların tarihinin Cilâlı Taş Devri'ne kadar uzandığı bilinir. Buna rağmen bu yöre Anadolu'da ilk siyasî birliği kuran Hititler'in sınırlarının dışında kalmıştır. Milâttan önce VI. yüzyılda Persler bu toprakları ele geçirmişler, daha sonra Büyük İskender, Pers devletini ortadan kaldırırken bu toprakları da Makedonya İmparatorluğu'nun sınırları içine katmıştır (M.Ö. IV. yüzyıl). Büyük İskender'in ölümünden sonra Makedonya İmparatorluğu parçalanırken bu yöre Yunanlaşmış bir İran krallığı olan Pontus Devleti'nin yönetimi altına girmiştir. Pontus devleti burada uzun bir süre hüküm sürmüş, ancak Romalılar bu yöreyi ele geçirmek için bu topraklara sefer üzerine seferler yapmışlardır. Pontus hükümdarı Büyük Mithridates'in tüm direncine rağmen Roma İmparatorluğu bu toprakları Pontus devletinin elinden almıştır. 395 yılına kadar Roma yönetiminde kalan bu topraklar bu güçlü imparatorluğun parçalanmasından sonra Bizans'ın payına düşmüştür (395). Bizans'ın uzun egemenlik yıllarından sonra Malazgirt'te Bizans ordularını perişan eden Türkler bu yöreye kadar uzanmakta gecikmemişler ve Anadolu fatihi Kutalmışoğlu Süleyman Şah tarafından bu topraklar da yeni Türk devletinin sınırları içine katılmıştır. 1204 yılındaki IV. Haçlı seferleri sonucu buradaki Türk egemenliği sona ermiş ve yöre Trabzon Rum İmparatorluğu'nun egemenliği altına girmiştir. Fatih Sultan Mehmet, Trabzon Rum İmparatorluğu'nu tarihten sildikten sonra bu yöre de Osmanlı Devleti'nin sınırları içine katılmıştır.

Bugünkü Ordu il merkezinin bulunduğu yerin tarihi geçtiğimiz yüzyılın ötesine gitmez. Denizden 10 kilometre kadar içeride bulunan Bayramlı (Eskipazar) köyünün sâkinleri bugünkü Ordu kentinin yerine bir iskele olarak küçük bir köy kurmuşlar bu köy pek kısa bir zamanda gelişip büyüyerek koca bir kent halini almıştır. 1883 yılında çıkan büyük bir yangın kentin pek büyük bir kısmını yakıp kül etmiş bu tarihten sonra bu yangın yerinde daha büyük bir şehir kurulmuştur. Bu nedenle Ordu il merkezi yalnız

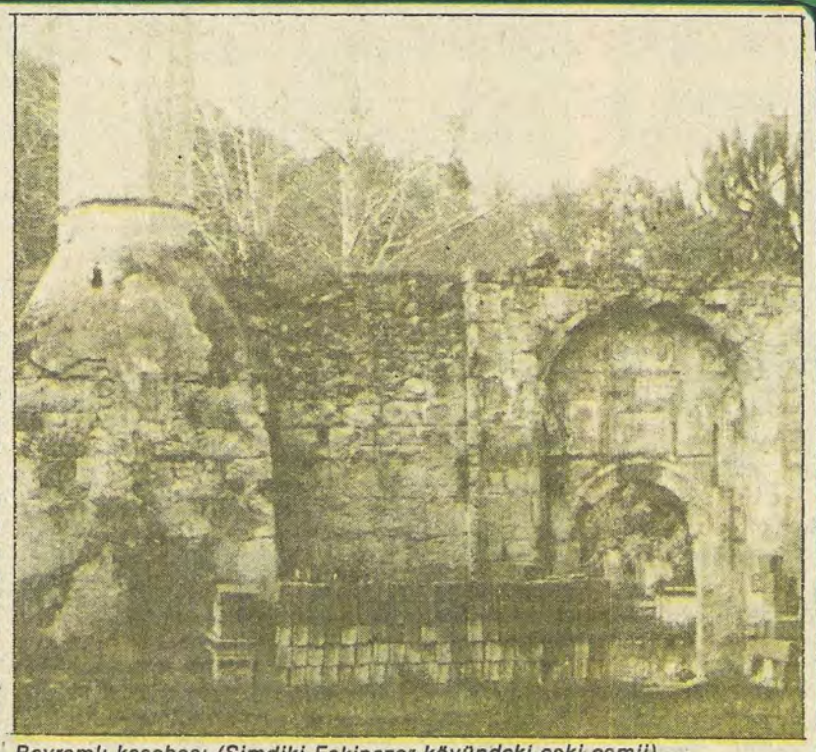

Bayramlı kasabası (Şimdiki Eskipazar köyündeki eski camii)...

Ordu ilinin değil, Karadeniz kıyılarının en yeni yerleşme merkezi olma özelliğini taşımaktadır.

Kentin batısında kalan Bazilika XVIII. yüzyıldan kalma en eski yapı olarak göze çarpar. İl merkezi dışındaki önemli tarihî eserler ise şunlardır:

ESKİPAZAR: Bayramlı adıyla anılır. İl merkezine beş kilometre uzaklıktadır. Ordu il merkezinin kurulmadan önceki yerleşme merkezi idi. Kasabada Osmanlılar devrinden kalma bir cami ile iki de hamamın yıkıntılarına rastlanır.

KOTYORA: Kıyıdadır. Bozukkale adıyla da anılır. Milattan önce VII. yüzyılda kurulmuş bir Grek kentinin izlerine rastlanır.

ÇALEOĞLU KALESİ: Ordu'nun Ünye ilçe merkezinin altı kilometre dışında volkanik bir tepenin üzerinde kurulmuş bir kaledir. Pers Kralı Mitriat tarafından yaptırıldığı sanılmaktadır.

ORDU	4572 — 4573
Fatsa	1471 — 1473
Ünye	1634 — 2022

Yurt içi ve yurt dışı bankacılık işlemlerinizde Türkiye Garanti Bankası

iklimi

Ordu her mevsimi yağışlı geçen bir ilimizdir. Kışlar fazla sert geçmez, yaz aylarında ise bunaltıcı sıcaklık görülmez. Bunun en büyük nedeni yöreyi sert rüzgârlardan koruyan Canik Dağları'dır.

Ordu'da yıllık ortalama sıcaklık 14.8 derecedir. En soğuk ay şubat ayıdır. Ordu ve sahil ilçelerinde hemen, hemen aynı iklim görülür. Ancak iç kısımlarda yıllık sıcaklık daha azdır. İç kısımlarda İç Anadolu bölgesinin iklimi göze çarpar.

Ordu'da yıllık ortalama yağış 107.8'dir. En çok yağış sonbahar aylarında olur. Ekim ayında ortalama yağış miktarı 194.4'tür. Ordu ve çevresinde yılın ortalama 130-150 günü yağışlı geçer. Haziran ve temmuz aylarında az yağış olur.

Kar yağışı sahil bölgelerde az olur. Yağan kar çabuk erir. Ancak Mesudiye, Akkuş ve Korgan gibi yüksek rakımlı ilçelerde kar aylarca erimez.

Nasıl Gidilir

Doğu Karadenizi, Türkiye'nin diğer illerine bağlayan karayolu Ordu il merkezinden geçer. 1954 yılında tamamlanan karayolu Ordu'nun en önemli karayolu bağlantısıdır. Son yıllarda genişletme çalışmaları ile ulaşıma açılan Ordu-Sivas karayolu, yöreyi İç Anadolu'ya bağlayan bir köprü oluşturmuştur.

Deniz ulaşımı ilde bulunan eski bir iskele ile yapılmaktadır. Ordu'nun önemli bir geçim kaynağını oluşturan fındık bu iskeleden ihraç edilmektedir.

Bir sahil şehri olan Ordu'nun Perşembe, Fatsa ve Ünye ilçeleri denizle kıyısı vardır. Bu ilçelerdeki iskelelerden çeşitli nakliyecilik yapılır.

Gezilecek yerler

BOZTEPE: Boztepe, denizden 450 metre yüksekliktedir. Ordu'nun tüm güzelliklerini, ancak buradan görme olanağı vardır.

KİRAZLİMANI: Boztepe sırtlarında, denize karşı ve turistik yolun üzerinde bulunan Kirazlimanı, yerli halk ve konukların en çok ilgi gösterdikleri, gazinoların ve doğal plâjların toplandığı yerdir.

KUMBAŞI: Ordu ile Perşembe arasında ve turistik yolun sağında, Kumbaşı, yaz aylarında plaj olarak yararlanılan yerlerin başında gelir.

ÇAMBAŞI YAYLASI: Ordu'dan 62 kilometre uzaklıkta bir yayladır. Çarşısı, pazarı, piknik yerleri, lokantası ve otelleri bulunur.

TAÇ VE ÇAĞMAN MESİRESİ: Akkuş ilçesinin 15 km. kuzeyinde motorlu aracın gidebileceği, etrafı kayın ve çam ormanları ile kaplı, üzeri düz, karşılıklı iki tepedir.

FATAMA ORMANLARI: Akkuş'un 25 km. kuzeyinde, ormanları, temiz havası, leziz sularıyla meşhurdur.

ÜNYE

Karadeniz'in doğal güzellik ve nefis kumlu plajlarının bulunduğu bölgedir.

KURTULUŞ KALESİ: İlçeye 20 km. uzaklıktaki Kurtuluş köyünde, Romalılar tarafından yapımına başlanarak Bizanslılar tarafından tamamlanan ve Fatih zamanında onarım gören Kurtuluş Kalesi'nin, bugün temel taşları kalmıştır.

İskeleden kentin görünümü...

YASON: (Jasonum): İlçenin 22 km. batısındaki YASON burnunda, zamanında büyük bir kasabanın kurulduğu, bugünkü kalıntılardan anlaşılmaktadır.

BOLAMAN KAPLICASI: Fatsa ilçesinin Sarmaşık köyündedir. Bol yatacak yeri, lokanta ve gazinosu bulunur. Sezon süresinde Fatsa'dan devamlı vasıta vardır. Banyo tedavisi, romatizma, nevralji ve cilt hastalıklarına iyi gelir.

GÜZELYALI PLÂJI: Ordu'nun iki km. doğusunda olan Güzelyalı Plâjı, temiz kum, gazino, lokanta, moteli vardır.

ÇAMLIK MESİRE YERİ: İlçenin 1 km. batısında ve turistik yolun sağında, yeşil bir alandır. En güzel yerinde kapalı gazinosu, motelleri ve oto parkı ile çocuk bahcesi vardır.

Ordu'dan şirin bir köşe...

PERŞEMBE

Ordu ilinin bu ilçesi, sınırları içine aldığı Efirli Plâjı, Topaldere, Kışlaönü, Çeşmeönü, Mersin plajlarıyla Karadeniz sahilinin en güzel kumu bulunan 1500 km. uzunuğundaki Çaka Plâjı, Kaleyaka, Hoynat, Kurtuluş kaleleri ve Yason burnu ile turistik alanda gerçekten önemli bir yer tutar.

HOYNAT KALESİ: Perşembe ilçesi ile Samsun karayolu üzerinde ilçeye 20 km. mesafede yolun sağındaki bir adacığın üzerinde, Ortaçağ'dan kalma yıkık bir kale vardır.

GAGA GÖLÜ: Fatsa ilçesinin 10 km. güneydoğusunda ve Örencik köyünün sınırları içinde bulunan Gaga Gölü, 20 bin metrekarelik bir yer kaplar. Yöresi ağaçlarla kaplı bu gölün tam ortasında "Kilise Adası" olarak adlandırılan küçük bir adacık vardır.

«HORON», «KAFKAS» VE «HALAY» TÜRÜ OYUNLAR OYNANIR

ORDU'da başta "Horon" olmak üzere "Kafkas" ve "Halay" türündeki oyunlar oynanır. Trabzon çevresinden gelenler, Horon, Batum çevresinden gelenler, Kafkas, Anadolu'dan gelenler ise, Halay oyunlarını oynayarak yörede bir kaynaşmayı sağlamışlardır. Gerek müzikte ve gerekse oyunlardaki bu kaynayış biçimi, Ordu'ya özgü oyunları ortaya çıkarmıştır.

"Metelik" ve "Ordu Karşılaması" adlı oyunlar Ordu yöresine ait oyunların en belirgin kanıtıdır. Bu iki oyunda "Horon" ve "Kafkas" türü oyunlarının figürleri bulunmalarına karşın, bu oyun ne Horon, ne de Kafkas'tır.

Yörenin canlı yapısı Orta Anadolu'nun bazı yörelerini de etkisi altına almıştır. Mesudiye ilçesindeki oyunların, daha sert ve daha çabuk oluşları nedeniyle, Sivas halaylarına benzemediği görülmektedir. Metelik ve Ordu Karşılaşması genellikle bayram, düğün ve eğlencelerde erkekler tarafından oynanmaktadır.

Mesudiye oyunlar açısından yörede ağır basmaktadır. Oyunlar davul, zurna ve kemençe eşliğinde oynanmaktadır. Aşağı ve Yukarıgökçe köylerinde oyunlar, kadınlı erkekli birlikte oynanmaktadır

GİYSİLER

Ünye Endüstri Meslek Lisesi ve Ticaret Lisesi Folklor Kolu öğrencilerinin giysi ve aksesuar konusundaki araştırmaları şu şekildedir:

"Kadın giysileri: Başta çember veya yaşmak bulunur. Üstte, içlik adı verilen bluz ve üzerine cepken giyilir. Alta şalvar vardır. (Bazen fırfırlı etek.) Şalvarın üstüne peştemal bağlanır. Ayaklarda yün çorap bulunur.

Erkek giysileri: Başa "Kabalak" veya "Başlık" sarılır. Üstte, uzun kollu, içlik denilen gömlek, gömlek üzerine "Avcı yeleği" ve onun da üzerine "Aba" giyilir. Altta, pantalon yerine, arkası "Zıvgalı" olarak dikilmiş kaytanlı "Zıpka" giyilir. Abayı, belden "Kemer" veya "Kolan" sarar. Ayaklarda, "Sapuk" adı verilen yarım çizme vardır.

Aksesuar olarak, kızlar boyunlarına "Beşi biryerde" takarlar. Erkeklerde, göğüse köstekli saat, köstek, sol tarafa boyundan geçirilen içine "Enam-ı Şerif" konulan "Hamayil" boyunlarına "Muska" ve bellerine ise... "Kama" bulunur.

OYUNLAR

"Kız Horonu, Karşılama, Eşkiya Horonu, Boztepe Horonu, Fındıklar, Perşembe Sık Horonu" yörede sevilen oyunlar olarak bilinmektedir.

Boztepe Horonu: Kız Horon tipini andıran davullu zurnalı oynanan bir oyundur. Oyuna giriş serçe parmaklarını tutarak ve sallayarak oynanır. Oyun ilerledikçe iç daire, dış daire, şeklinde daireler haline gelinir.

Ordunun Sokakları: Oyuna düz sıradan geçilir. Kızlar iki grup halinde karşı karşıya geçerler. Türkü söylemeye başlarlar. Bir grup diğer grubun karşısına gelince şu türküyü okurlar:

Ordunun sokakları
Döşelidir, döşeli
Harap oldum gidiyor
Ben bu aşka düşeli.

Türkü bitince ilerleyen kızlar çöker ve yerine gelirler. Bu kez karşı grup ilerler "Ordunun Sokakları" türküsünün ikinci mısrasını söyler:

Orduda evim olsa
Ben Ordu'da dururdum
Benim tabancam olsa
Ben o yari vururdum

Türkü bitince yine grup bir bütün halinde çöker ve yerlerine çekilirler. Grup yeniden karşı karşıya gelir altılı çökmeyi tekrarlarlar. Yerlerine dönerler. Bu kez karşı karşıya gelirken, kolkola girer, dörtlü çökmeyi yaparlar. Karşı grubun aralarından geçerler ve yuvarlak bir şekil alırlar. Oyun sona erer

BATIL İNANÇLAR

Ordu ve yöresinde de çeşit çeşit halk inançları bulunmaktadır. Sağ gözün seyirmesinin iyilik, sol gözün seyirmesinin ise kötülük getireceği şeklindeki düşünceler bu gün inanılmamakta ise de, yine geçerliliğini koruduğu görülmektedir.

Yörede bazı inançlar şöyle sıralanabilinir:

Sağ avuç kaşınırsa, bir yerden para geleceğine, sol avuç kaşınırsa o kişiden para çıkacağına işarettir.

Cenaze geçerken yatılmaz, mutlaka ayağa kalkılmalıdır. Kalkılmazsa, yatan kimseyi ağırlık basar.

Kedinin yalanması, eve konuk geleceğinin işaretidir.

Elmanın kabuğunu bir bütün olarak koparmadan soyduktan sonra, bu kabuğun ateşe atılması halinde şeytanın çatlayacağına inanılır.

Alış-veriş yapan esnaf, sabah evlerinden işyerlerine giderken, önlerinin kesilmesini, hele bir kadının önlerinden geçmesini uğur saymaz, o günkü ticaretin kesat gideceğine inanırlar.

Kollar göğüs üzerinde çaprazlama kavuşturularak koltuk altına sokulmaz. O kişinin yetim veya öksüz kalacağına inanılır.

İncir ağacının dibinde abdest bozan çarpılır.

BİLMECELER

—Ağaca çıkar adam gibi
Yazı yazar imam gibi
....(SALYANGOZ

—Ağzı açık alamet
İçi kızıl kıyamet
Çiğ koydum pişmiş çıktı
Bu ne biçim keramet
(FIRIN)

—Dağa varır seslenir
Eve gelir yaslanır
(BALTA)

—Dağa varır uzanır
Eve gelir toplanır...
(KOLAN)

—Şıp burada, pış şurada
Şıp kapının arkasında.....
(TERLİK)

DEYİMLER

—Atın tepmeyeni, enüğün kapmayanı yoktur.
—Hırs gelir göz kararır, hırs gider, yüz kararır.
—Ne at yüke yanaşır, ne yük ata.
—Karagölden kar bağışladı.
—Ecinniye külahı ters giydirir.

BEDDUALAR

—Dert başına
—Ödü kopsun
—Kökün kurusun
—Adı batasıca

YEREL SÖZCÜKLER

Cıbır: Züğürt kişi, üstü başı perişan, Di'da: İşte orada. Bardabaş: Geçimsiz kişi, düzensizlik. Anuk: Nane bitkisi. Işkın: Genç filiz. Keme: Farenin büyüğü. Kozak: Olgunlaşmamış meyve. İstol: Masa, Gıdık: Küçük sepet. Birlik: İçten giyilen don. Goruk: İçi boş fındık, ceviz. Gücük ayı: Şubat ayı. Hışır: Eski Hamaz: Verimsiz toprak

BİR EFSANE

Sıtkı Çebi "Ordu Efsaneleri" konulu çalışmasında bir yöre efsanesini şöyle nakleder:

Yıllarca önce, Ordu'nun merkez bucağına bağlı Harami köyünde iki kardeş yaşarmış. Bu kardeşlerin kalabalık bir koyun sürüsü varmış. Sürünün çobanları ise iki kardeşin çocukları olan Zedef ile Mehmet imiş. İki kardeş koyunlarını köy dışında Gümüşlük denilen yerde otlatıyorlarmış. Bir gün Mehmet:

—Zedef, demiş ben yorgunum. Sen biraz odun yar, akşama ateşimiz bol olsun. Zedef baltayı alıp odun yarmaya başlamış.

Zedefin odun yarışını seyreden Mehmet, birden heyecanlanmış

—Zedef, sen erkek değil, kızsın... Diye bağırmış.

Yıllardan beri saklanan sırrın meydana çıktığını gören Zedef'in elindeki balta yere düşmüş... Emmisi oğlu Mehmet'ten ve çok sevdiği sürüden ayrılacağını düşünerek, içi burkulmuş, titreyen bir sesle,

—Artık bir arada bulunmamız imkânsız. Sana sağlık, bana selamet, diyerek köyün yolunu tutmuş. İki kardeş bir daha birlikte çalışmamışlar. Ancak, ayrılık ikisine de çok acı gelmiş.

Kavalıyla başbaşa kalan Mehmet'in günleri hep üzüntülü geçiyormuş.

—Ah, diyormuş Zedef'in odun yaparken kız olduğunu anlamasaydım, ondan ayrılmasaydım. Zedef ise, sırtında o güne kadar taşıdığı erkek elbiselerinden sıyrılmış, ev işlerine dalmış.

Günün birinde uzak ellerden gelen eşkiyalar sürüyü basmışlar. köpeği öldürüp, Mehmet'in kollarını kayışla bağlıyarak, davarları önlerine katıp, yola koyulmuşlar.

Bu halden büyük üzüntü duyan Mehmet, tek kurtuluş ümidini, kavalına bağlamış, eğer haramiler izin verirse, başına gelen falaketi kavalıyla Zedef'e duyurmaya çalışacak. Ama bir düşüncesi var:

—Ya Zedef evde bulunmazsa?

Bu düşüncelerle kafası allak, bullak olan Mehmet, köyünün karşısındaki sırta varınca, baskıncılara yalvarır:

—Ağalar, köyümün karşısında son bir ayrılık kavalı çalmama izin verin, ne olur, der. Harami başı gözü yaşlı çobana acır:

—Haydi çal der.

Mehmet bir kayanın dibine çöker, köyüne döner, kavalını üflemeye başlar.

Artık kurtuluş ümidi sadece bundadır.

Çoban Mehmet kavalıyla Zedef'e şunları söyler:

Haramiler bizi bastı, Ala köpek kanlar kustu,
Can kayışı kolum kesti,
Emmim kızı Zedef sana kaldı medet...

Dokuz kişi haramiler, bir Mehmet bunlara neyler,
Merhametsiz azgın şerre,
Emmim kızı Zedef sana kaldı medet...

Buralar viran olmasın, yuvayı baykuş almasın.
Hasret mahşere kalmasın,
Emmim kızı Zedef sana kaldı medet...

Bu sırada gül fidanı gölgesinde gergef işlemekte olan Zedef, uzaklardan gelen kaval sesiyle felaket haberini duyunca, dişi kaplan gibi kükremiş:

—Sürü basıldı yetişin...

Diye avazı çıktığı kadar haykırmaya başlar, köy ayaklanır. Zedef başta olmak üzere, delikanlılar dört nala at koşturup, Gümüşlü başında eşkiyaya yetişirler. Kanlı bir vuruşmadan sonra, haramileri yakalayıp bir kayadan aşağı atarlar.

Bugün o kayanın adı (Asarkaya) diye anılır. Köyün ismi de, sürüyü basan haramilerden dolayı (Harami) olarak kalır.

MANİLER

Ordu benim durağım
Ben Ordu'dan ırağım
Eller yarim dedikçe
Yanar benim yüreğim

Fındık toplarım fındık
Dallarını kırmadan
Gel buradan kaçalım
Annem bizi duymadan

Şu Ordu'nun pazarı
Soğuk olur suları
Hiç aklımdan çıkmıyor
Peştemalı kızları

Şu dağlarda Ordu var
Ordu gitmiş yurdu var
Gözlerinden anladım
Sende gönül derdi var

TÜRKÜ

Bahçeye gel bahçeye
Kuru fındık bulursun
Alacaksan al beni
Sonra pişman olursun

Haydi yavrum oymaktan
Yar gelir oynamaktan
Parmaklarım ağrıdı
Saz çalıp oynamaktan

Boztepe'ye çıkmalı
Şu Ordu'ya bakmalı
Böyle güzel kızları
Saz çalıp oynatmalı

Haydi yavrum oymaktan
Yar gelir oynamaktan
Parmaklarım ağrıdı
Saz çalıp oynamaktan

Dalda fındık tekleme
Derdime dert ekleme
Gidiyorum Ordu'dan
Gelir diye bekleme

Haydi yavrum oymaktan
Yar gelir oynamaktan
Parmaklarım ağrıdı
Saz çalıp oynamaktan

Özel yemekleri

"Hamsi tava, Hamsi buğulama, İçli hamsi, Pancar sarması, Pancar çorbası, Mısır çorbası, Çerkez tavuğu, Tirmit (Mantar), Yumurtalı Sakarca,Yağlı"adlı yemekler yörenin en sevilen yemekleri arasında yer almaktadır.

İçli Hamsi: Buna yörede İçli Tava adı da verilmektedir. Yemek için gerekli malzeme şu şekilde sıralanabilir:

Bir kiloğram hamsi, üç yüz gram pirinç, bir demet maydanoz, karabiber, tuz, yüz gram kuş üzümü, bir çorba kaşığı şeker, bir bardak zeytinyağı, nane, tarçın, bir avuç un

Yapılışı: Hamsiler ayıklanıp yıkandıktan sonra tuzlanır. İçinin kılçıkları çıkarılır. Diğer tarafta pirinçler temizlendikten sonra haşlanır. Haşlanırken yeteri kadar tuz atılır. Uzayıncaya kadar haşlanmalıdır. Ezilmemesi gerekir.

Haşlanan pirinçler yıkanır, süzülür. Maydanoz incecik doğranır içine konur. Ayıklanmış, yıkanmış ve suyu süzülmüş üzümler, karabiber, tarçın, şeker ve nane karıştırılarak hazırlanır. Öbür yandan tepsiye yağ konup ısıtılır. Hamsilerin dış kısmı unlanıp tavanın dibine ve yanlarına dizilir. Tavanın dibi tamamen hamsilerin dış kısmı unlanıp tavanın dibine ve yanlarına dizilir. Tavanın dibi tamamen hamsilerle kapanınca hazırlanan iç konur ve kaşıkla yayılarak düzeltilir. Tepsinin yanına dizilen hamsinin uçları, için üzerine yatırılır. Açık kalan kısmın ayni şekilde unlanmış hamsilerle kapatılır. Ocakta ya da fırında kızarıncaya kadar pişirilir.

Bundan sonra pişen içli tava, dağıtım tabağına alınır.

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK
"IKINCI ADRESINIZ"

Dünyaca bilinen ve aranan fındığı ile ünlü bu ilimiz, Karadeniz'in doğusunda, doğanın değişik güzelliklerini yansıtır. Ordu ve çevresinin eşsiz kumsal şeridinde, yeşil çamların mavi denizle âdeta kucaklaştığını görürüz. Turizm bakımından da önemli bir yurt köşesi olan bu yörede balıkçılık kadar tarım ve hayvancılık da önde gelmektedir.

Türk Ticaret Bankası 1967 yılından beri Ordu ve çevresinde en iyi bankacılık hizmetlerini sunmanın kıvancını taşımaktadır.

Ordu İl Merkez Şubesi
Ordu

Ordu İli Şubeleri
Fatsa, Ünye, Perşembe

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK
"IKINCI ADRESINIZ"

Mısır, soya ve patates yörenin önemli geçim kaynaklarını oluşturur.

EKONOMİSİNİN TEMELİ FINDIĞA DAYANIR...

ORDU'nun ekonomisi fındık üzerine kurulmuştur. Halkın büyük bir çoğunluğu geçimini fındıktan sağlar. Mısır, soya ve patates bu yörenin önemli geçim kaynaklarını oluşturur.

Sahile kadar kademeli olarak açılan Canik dağları, akarsulardan denize döküldükleri yerlerde düzlükler ve küçük ovacıklar meydana getirmiştir. Buralar tarımın en iyi yapıldığı yerlerdir.

Yıllar önce sadece sahil kesiminde yapılan fındıkçılık, yüksek yörelere de yapılmaya başlanmıştır. Bugün Akkuş, Aybastı, Korgan, Kumru gibi ilçelerde fındık yetiştirilmektedir.

Ordu'da geçim kaynağı olarak fındıktan sonra mısır gelir. Mısır köylerde yaşayan halkın önemli bir besin maddesidir. Fındık bahçeleri aralarında da yapılabilen mısır üretimi köylü halk için ek gelir olmuştur. Ancak mısır üreticisi ürününü serbest piyasaya satmak zorunda kaldığı için değer fiyatın altında para alabilmektedir. Ordu'da mısır işleyebilen bir fabrikanın olmayışı mısır üreticisini mağdur etmektedir.

HAYVANCILIK

Hayvancılık bir geçim kaynağı değil bir ihtiyaç olarak yapılmaktadır. Köylü sofrasının yemeği için hayvan yetiştirmektedir. Bir evin ihtiyacı kadar sütü, ve yoğurtu karşılayacak kadar hayvan beslenir. Yüksek yerlerde hayvancılık daha geniş olarak yapılır. Mesudiye, Aybastı ve Gölköy ilçelerinde küçük ve büyük baş hayvan yetiştirilir.

Fındık Ordu ekonomisinin canıdır...

Ordu ekonomisini hızlandıran bir etken de balıkçılıktır. Çeşitli alet ve araçların balıkçılığın hizmetine girmesi balıkçılığı geliştirmiştir. Çeşitli balıklar artık soğuk hava depolarında saklanabilmekte ve değerini günlerce koruyabilmektedir. Geçen yıl hizmete giren Fatsa- Et Kombinası balıkçılığın gelişmesinde önemli rol oynamıştır.

FABRİKALAR

Ordu'da fındıkları kabuğundan ayırıp iç fındık haline getirebilen 34 kırma fabrikası vardır.

Fındığı modern anlamda işleyen dış ve iç piyasaya süren Sağra tesisleri Ordu'nun en modern fabrikasıdır. Burada fındık, nugat, goflet ve fındık ezmesi şeklinde işlenir.

Halka açık bir A.Ş. olan Orsan Fabrikası bir un ve yem sanayidir. Bu şirket geçen yıl bir bisküvi fabrikasını hizmete sokmuştur.

Ordu'da Sümerkbank Soya Fabrikası sofralık yağ ihtiyacını karşılamaktadır. Ayçiceği ve soya işleyen bu fabrika kaliteli yağ da üretmektedir.

Ordu'da son yıllarda en çok hizmete giren fabrikalar un fabrikalarıdır. Orsan'dan sonra Efirli, Efendioğlu ve Ünye'de Ünsan fabrikaları açılmıştır. Akkuş'ta kereste, Ünye'de de çimento fabrikaları vardır.

Sunta ve lif yonga üretecek olan Çamsan A.Ş. 1983 yılı başında deneme üretime başlayacaktır.

Yaş fındık kabuğu ayıklanıyor...

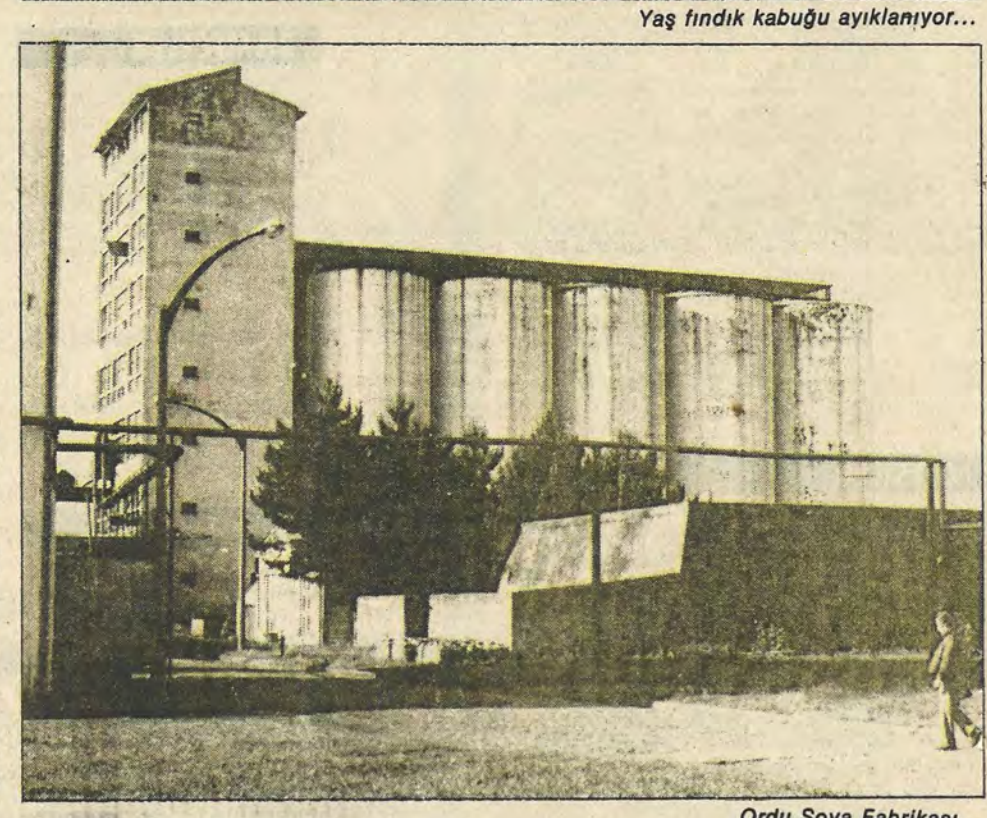

Ordu Soya Fabrikası...

ORSAN
A.Ş.
ORDU

UN, YEM
ve
BİSKÜVİ FABRİKALARI

FABRİKA: Ordu-Sivas
Asfaltı 2. km.
TEL: 29 90-19 30
PK: 21
TELGRAF: Orsan-Ordu

Toplam nüfus, son sayıma göre 711 bin 977'dir...

Son nüfus sayımına göre il, ilçe ve köylerin toplam nüfusu 711.977'dir. Bu nüfusun 169.820'si merkez ve ilçelerde, 543.715'i ise köylerde oturmaktadır.

1975 nüfus sayımında ise toplam nüfus 664.290'dır. Ordu toplam nüfusunda iki sayım arasındaki artış oranı ise binde 13.87'dir.

1975 nüfus sayımında il ve ilçelerde 148.997 kişi yaşarken, bu rakam 1980 sayımında 169.820'ye ulaşmıştır. İl ve ilçe toplam nüfusundaki bu artış oranıbinde 24.25'dir.

1975 nüfus sayımında köylerin toplam nüfusu 515.293 iken, son nüfus sayımında bu rakam 543.715'e ulaşmıştır. Bucak ve köylerdeki bu artış hızı ise binde 10.76'dır.

NÜFUS ARTIŞ HIZI

Yapılan istatistiklere göre Ordu merkez ve ilçelerinde toplam nüfus artış hızı dünya nüfus artışına paraleldir. Daha doğrusu Ordu'da en çok nüfus artışı il ve ilçelerde olmaktadır. Bu da köyden il ve ilçe merkezlerine bir akımın olduğunu ortaya koymaktadır.

Devlet İstatistik Enstitüsü raporlarına göre, nüfus artış hızı merkezlerde sürekli artmaktadır. Bunun en büyük nedeni eğitim, kültürel ve ekonomik nedenlere dayanmaktadır.

Eğitimin bir gereksinme olduğu gerçeği artık yüksek köylerde de bilinmektedir. Tüm emeğini toprak için kullanan, çocuklarını birer iş gücü olarak kabul eden nesil yerini daha bilinçli ve aydın toplumlara bırakmıştır. Ordu'da köylerde oturanlar çocuk okutmak için ilçe ve il merkezlerine yerleşmektedirler.

Bunun yanında ekonomik nedenler, artık köylü halkı kentli yapmaktadır. Ekmeğini toprak yerine kalabalık nüfusta arayanlar en yüksek dünya artış hızına ulaşacak bir rakam meydana getirmektedirler.

Köylerden şehire göç edenler Ordu'da yeni mahallelerin meydana gelmesine yol açmışlardır. Özellikle Akyazı, Subaşı, Yenimahalle bu akımla oluşmuş yerleşme üniteleridir.

Nerelerde kalınır

HOTEL TURİST: Sahil Cad, No. 134, Tlf. 1466-1950 Banyolu 40 oda, kalorifer, lokanta, asansör.
GÜLİSTAN MOTEL: Sahil Cad, No. 3 Tlf. 1314, duşlu 12 oda, lokanta, kalorifer, özel plaj.
ŞEHİR PALAS OTELİ: SüleymanFelek Cad, Tlf. 1091
ORPALAS OTELİ: Kültür Cad, No. 37
YATAĞAN OTELİ: KocakeseCad, No. 2
PERŞEMBE
ALİ BİRLİK OTELİ: Sahil Cad.
ÜNYE
BELEDİYE ÇAMLIK MOTELİ: Ünye
Tfl. 1333 duşlu, 13 oda, lokanta, kalorifer.
KUMSAL PANSİYON:
Göleni köyü Ünye Tlf. 1329
Duşlu 11 oda, lokanta, kalorifer, plaj.

EMNİYET
GÜVENCE
HIZMET
TASARRUF
Karadeniz Tüpgaz LPG Dolum Tesisleri
Tel: ORDU 45 45
İST. 35 02 16

Huzurlu Yaşayın

Yarını düşünenler tedbirli olanlardır İş Bankası'na gelip huzuru bulanlardır.

Tasarruflarınızı, paranızın ve istikbalinizin emniyeti olan Türkiye İş Bankası'nda değerlendirin, huzurlu yaşayın.

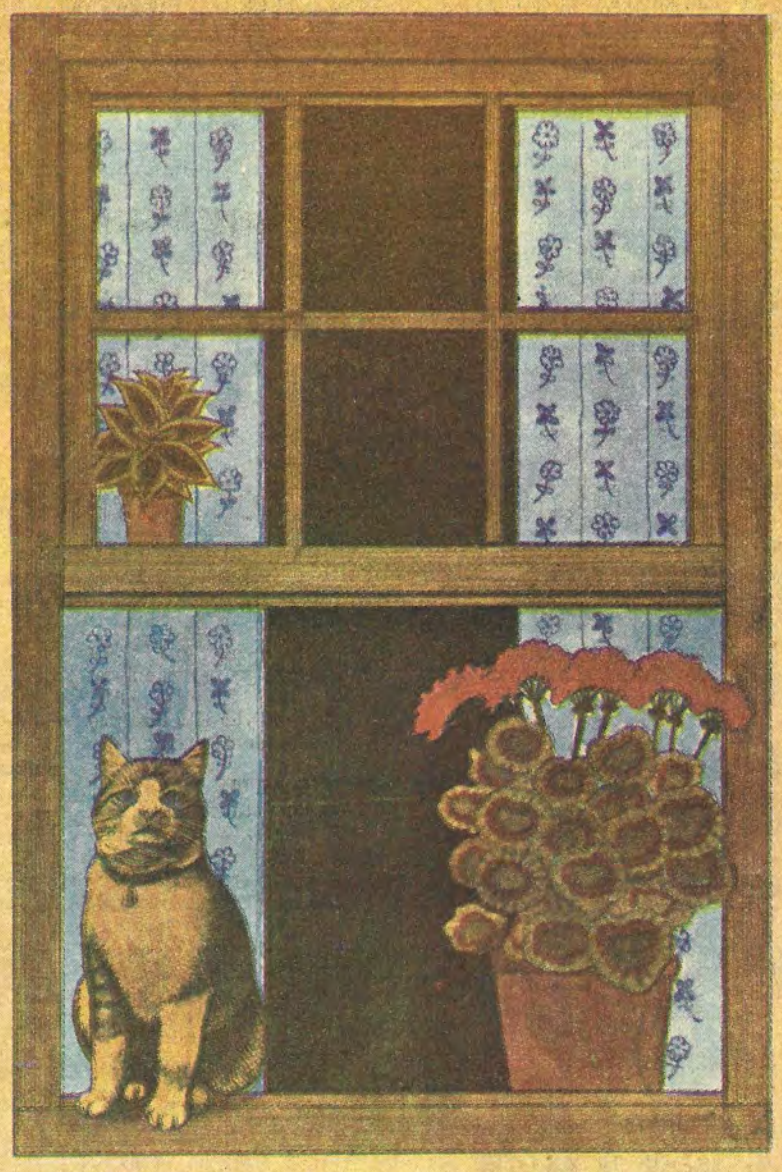

TÜRKİYE İŞ BANKASI

CENAJANS

KARAKUCAK GÜREŞİNDE ORDU, ŞAMPİYONLAR YETİŞTİRMİŞTİR...

Orduspor futbolcuları...

ORDU yöresinde sporun tarihî Cumhuriyetimizin kurulduğu yıllara dayanır. Ulu önder Atatürk 19 Eylül 1924 tarihinde Cumhurbaşkanı olarak Ordu'ya geldiğinde, Ordu bölgesinin ilk spor kulübü olan İdmanyurdu'nu ziyaret etmiş, kulüp defterine şunları yazmıştır:

"Ordu İdmanyurdu Kulübü'nü yeni teşekkül etmiş olmasına rağmen, mevcudiyetini ihsas eden gayretli gençlerden kurulu olduğunu gördüm. Memnunum. Sporun bedenî olduğu kadar fikrî olmasına da dikkatleri celbederim."

Ancak, 1938 yılına kadar Ordu bölgesinde spor etkenlik kazanamamıştır. Ordu'da sporun gelişmesi 1938'de olmuştur. Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü'nün kurulması ile birlikte yoğun faaliyet başlatılmış bu çalışmalar her geçen yıl daha üst düzeye çıkmıştır.

Türkiye'mizin çok ilinde görüldüğü gibi futbol, Ordu'da da ana spor olmuştur. Ordu yöresindeki ilk spor kulüplerinin futbol dalında başlattıkları futbol uğraşı sonraları diğer sporlara yansımıştır.

19 Eylül, Kiraz Limanı, Karadeniz İdmanyurdu ve Ordu gücü kulüpleri Ordu ilinin futboluna öncülük yapan kulüplerdir.

FUTBOL

Ordu'da ilin adını taşıyacak bir spor kulübünün kurulması yolunda 1966 yılında önemli bir girişimde bulunulmuş, bunun sonucu olarak Ordugücü, İdmanyurdu, Ocak Gençlik ve Ondokuz Eylül kulüplerinin birleşmeleriyle Orduspor Gençlik Kulübü ortaya çıkmıştır. Mor - Beyaz formalı Orduspor kulübünün profesyonel futbol takımı 1966-67 sezonunda Türkiye II. Ligi'ne alınmış ve o tarihten itibaren hızlı bir gelişme gösteren Orduspor, 1975-76 sezonundan itibaren Türkiye I. Ligi'ne yükselmiş ve 1980 - 81 sezonu sonunda Türkiye II. Ligi'ne düşmüştür.

Ordu bölgesinde yetişmiş futbolcular şunlardır:

"Abdulkadir Türközer (Ordusporlu Güven ve Üstün'ün babası - Öcü lakabı ile tanınırdı), **Murat Alan** (Alanoğlu) (İdmanyurdu'nda uzun yıllar kalecilik yaptı), **Ali Ataoğlu** (Kara Ali) (Orduspor'un kurucularından. İdmanyurdu'nda futbol oynadı), **Fikret Ayabakan** (Eski Ankaragücü ve Ordusporlu) Orduspor'da uzun yıllar kaptanlık yaptı, menecerlik görevini sürdürdü. **Yener Çelik:** Orduspor'da kaptanlık ve uzun yıllar futbolculuk yaptı. Halen Orduspor'un antrenörlüğünü yapıyor. **Üstün Türközer:** Orduspor'un kurulduğu yıldan bu yana futbolculuğunu yapıyor. **Erol Aydoğdu** (Pele lâkabı ile tanınan bu futbolcu sarı ve kırmızı kart görmeden tam 13 yıl Orduspor'da futbol oynadı. **Fikret Ayabakan, Arif Güney** (Denizlispor'da), **Erdoğan Arıca** (F.B.), **Turgay Poyraz** (Sakaryaspor), **Mahmut Kılıç** (Kocaelispor), **Sinan** (Genç Millî), **Salih Aydoğan, Yüksel Şenol** (Eski Ankaragücü'lü).

Atletizm dalında Ordu Balkanlarda söz sahibi olan sporcu çıkartmıştır. Beden eğitimi öğretmeni olan Ordulu Osman Özdemir, Türkiye şampiyonluğu ve Balkan ikinciliği derecelerine sahiptir. Hasan Çanak millî takıma seçilen Ordulu sporcular arasındadır.

GÜREŞ

Karakucak güreşine Ordu ilinde büyük bir ilgi vardır. Fatsalı Mustafa Bük (Ordulu Mustafa) gösterdiği üstün başarıyla Kırkpınar'da 3 defa peşpeşe Türkiye Şampiyonluğu'nu kazanarak "Altın Kemer" almıştır. Ordu'dan yetişen diğer başpehlivan Davut Yılmaz'dır. Davut Yılmaz Kırkpınar'da bir defa başpehlivan olmuştur.

Son 50 yılın bir kritiğini yaparsak, Ordu'da her zaman spora karşı büyük bir ilginin var olduğunu görürüz. Bu nedenle 50 yıldır devamlı olarak spor kulüpleri kurulmuş ve bu kulüplerde yetişen gençler sporun yanında kültürel faaliyetlerini de bu kulüplerde devam ettirmişlerdir.

SPOR KULÜPLERİ

Ordu'nun en büyük taraftara sahip kulübü Mor-Beyazlı Orduspor'dur. İkinci Türkiye Ligi'ndeki Orduspor'un dışındaki kulüpler şunlardır. Ordu Karadeniz İdmanyurdu, Ordu Esnafspor, Ordu YSE, Ordu Sümer Soyaspor, Ordu Kirazlımanı, Ordu Gülyalı, Gençlik, Ordu Delikkaya, Ordu Sualtı ve Cankurtaran İhtisas Kulübü. Fatsa spor, Fatsa Et-Balıkspor , Ünye Gençlerbirliği, Perşembe Gençlik, Ulubey Gençlik, Ünyegücü, 19 Eylül Kulübü, Yolaç Kulübü, Kabadüz İdmanyurdu.

Ordu'da son 50 yıl içinde kurulan bazı kulüpler, daha sonra faaliyetlerini sürdürmemişler ve de kapanmışlardır. Bu kulüpler şunlardır:

"İnkılâbı İçtimaî": Cumhuriyet'ten önce kurulmuş, çalışmalarını Cumhuriyetin kuruluşundan sonra da bir süre devam ettirmiştir.

Gençler Yükselme Birliği: 1924 yılında kurulmuştur. Sportif ve kültürel sahada faaliyet göstermiştir.

Gençler Yurdu: 1931 yılında kurulmuş, 1940 yılında kapanmıştır. Gençler Yurdu Kulübü sporda futbol ve yüzme dallarında faaliyet göstermiş, sanatta Halk Müziği ve tiyatro dallarında etkin olmuştur.

Spor Yıldızı: 1932 yılında kurulmuş, 1940 yılında kapanmıştır. Gençler Yurdu Kulübü ile Ordu'nun sportif ve kültürel hayatına renk katmıştır.

Gençlik Kulübü: Gençler Yurdu ve Spor Yıldızı kulüblerinin kapanmasından sonra 1940 yılında Beden Terbiyesi Bölgesine bağlı olarak Gençlik Kulübü kurulmuş ve uzun bir süre bu tek kulüp Ordu Gençliğine hizmet etmiştir.

Ocak Kulübü: 1948 yılında kurulmuştur. Rengi Sarı - Lâcivert olan bu kulüp bilhassa kendinden sonra kurulan kulüplere öncülük yapmıştır.

BEDEN TERBİYESİ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Beden Terbiyesi Bölge Müdürü: Kemal Ergöknil
Adresi: Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü Ordu
Telefon numarası: 1271
Memur sayısı: 39
Lisanslı sporcu sayısı: 7472 erkek, 1076 bayan
Tesisler: Ordu 19 Eylül Stadı 14000 kişilik, Ordu Spor Salonu 1000 kişilik, Ünye Stadı 4000 kişilik, Ünye Spor Salonu 1500 kişilik.
İnşa halindeki tesisler: Ordu futbol sahası, iki açık basketbol ve voleybol sahası, Fatsa Stadı.
Bölgede faaliyet gösterilen spor dalları: Futbol, güreş, basketbol, voleybol, hentbol, judo, atletizm, taekwando, yelken, masatenisi, boks, bisiklet, yüzme, sualtı sporları.

Ordu'nun eski kulüplerinden Perşembe Gençlik...

Ünlü Karakucak güreşçisi Ordulu Mustafa...